

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 3 FEBRUARI 2011 VAN DE
COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM**

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

De heren Azannay (GroenLinks), Dirken (VVD), Rutten (VVD), Veen (VVD), Snoek (CDA), Aynan (PvdA), Stapelkamp (Haarlem Plus), Vrugt (Actiepartij), Hagen (Trots) en de dames Koper (PvdA), Langenacker (PvdA), Huysse (GroenLinks), Drogdrop (SP), Özogul-Özen (SP), Breed (D66) en Bultsma (CDA)

Mede aanwezig: Mevrouw Hoffmans (voorzitter), mevrouw Taets van Amerongen-Ingram (secretaris) en de heer Van der Hoek (wethouder)

Verslag: H.A.J.M. Schellinx (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent om 18.45 uur de vergadering van de commissie Samenleving en heet iedereen van harte welkom.

2. Situatie Viva! Thuiszorg

Er zijn twee sprekers.

Mevrouw Schipper (medewerkster Viva! Zorggroep) vertelt dat iedereen vanochtend in de krant heeft kunnen lezen dat de Viva! Zorggroep ontslag aanvraagt voor de 650 medewerkers in de thuiszorg. Was het college hiervan op de hoogte? Wat gaat het college doen?

De heer Van der Hoorn (Abvakabo FNV) verklaart dat de Abvakabo de afgelopen week expliciet heeft gekeken naar de raamovereenkomst tussen de gemeente en de zorgaanbieder. De gemeente vraagt kwaliteit. De Viva! Zorggroep levert die kwaliteit, maar schaal daarbij de werknemers te laag in. De gemeente vraagt veel, maar dat komt niet tot uitdrukking in de tarieven: de gemeente zit voor een dubbeltje op de eerste rang. Werknemers worden bewust onderbetaald, de cao (dus de wet) wordt door de contractpartijen ontdoken. Volgens de Abvakabo is het mogelijk om de raamovereenkomst tussentijds te wijzigen.

De heer **Aynan** (PvdA) herinnert eraan dat de directie van de Viva! Zorggroep vorige week zei dat fwg 15 zal verdwijnen. Heeft de Abvakabo hierover met de directie contact gehad?

De heer Van der Hoorn zegt dat er de vorige week vrijdag met de directie is gesproken. De werkgever heeft bij die gelegenheid aan de Abvakabo gevraagd om in te stemmen met salarisverlaging via een sociaal contract. De Abvakabo wil dit niet. In de praktijk hanteert de Viva! Zorggroep al fwg 10. Dat mag niet, gezien de normen en de kwaliteitseisen die in de raamovereenkomst zijn neergelegd.

De heer **Aynan** (PvdA) vraagt wat dit concreet kan betekenen in het geval van een nieuwe aanbesteding? Krijgt dan iedereen minstens fwg 15?

De heer Van der Hoorn zegt dat ook nu al de Viva! Zorggroep fwg 10 niet mag toepassen.

De heer **Vrugt** (Actiepartij) vraagt of de Viva! Zorggroep inderdaad op dit moment fwg 10 al toepast en dus contractbreuk pleegt door niet het vereiste cao-loon te hanteren.

De heer Van der Hoorn antwoordt dat de Viva! Zorggroep voor nieuwe werknemers fwg 10 hanteert.

Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt of de Abvakabo op de hoogte was van de in de krant aangekondigde ontslagaanvraag. Is dit besproken?

De heer Van der Hoorn zegt dat dit is besproken. Hij spreekt hier van 'powerplay': de Viva! Zorggroep probeert druk te zetten op de gemeente. Dit hoge spel tussen gemeenten en zorgaanbieder kan en mag niet over de ruggen van de werknemers worden gespeeld.

De heer **Azannay** (GroenLinks) denkt dat zorgaanbieders aan de bel moeten trekken als de door de gemeente geboden tarieven te laag zijn voor het gevraagde werk.

De heer **Van der Hoorn** is het hier mee eens. De zorgaanbieders moeten de geformuleerde kwaliteitseisen doortrekken naar hun taak-functiebeschrijving en daar de medewerkers op werven, instrueren en scholen. Zij doen dit wel, maar bewust via een veel te lage inschaling. De gemeente moet hierop toezien.

De heer **Azannay** (GroenLinks) vindt 'hierop moeten toezien' toch iets anders dan 'voor een dubbeltje op de eerste rang zitten'.

De **voorzitter** dankt de sprekers voor hun bijdragen en vraagt de commissie of zij verhelderende vragen heeft voor de wethouder en/of behoefte heeft aan onderling debat.

De heer **Vrugt** (Actiepartij) vraagt aan de wethouder om te reageren op de nieuwe informatie die vandaag via de pers naar buiten kwam.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat ook in de ogen van het college er op dit moment hoog spel wordt gespeeld. De Viva! Zorggroep ziet collectief ontslag als de enige resterende oplossing. De wethouder vindt het uiterst zorgelijk dat de werknemers dit vandaag, net als het college en de raad, uit de krant hebben moeten vernemen. Er is vorige week een gesprek geweest met de Viva! Zorggroep. Daarbij zijn verschillende opties om de zorgaanbieder tegemoet te komen nogmaals serieus besproken, waaronder de indicering. Gezien de ernst van de situatie onderzoekt het college de vraag nog steeds, en hoopt het op korte termijn te kunnen antwoorden. In het gesprek bracht de Viva! Zorggroep collectief ontslag als een mogelijke oplossingsrichting naar voren. Hierover zou op 10 februari een beslissing worden genomen. De wethouder was dan ook erg verbaasd vandaag te vernemen dat bij zijn collega in Heemskerk een brief bekend was waar dit al instond.

De heer **Hagen** (Trots) vraagt of de wethouder deze berichten bij zijn collega c.q. bij de directie van de Viva! Zorggroep heeft geverifieerd.

Wethouder **Van der Hoek** verklaart dat dit ambtelijk is nagevraagd. Hij kent de uitslag hiervan nog niet. Wel blijkt uit een reactie van de heer Dekker dat collectief ontslag inderdaad het voornemen is.

Mevrouw **Özogul** verklaart dat de SP erg is geschrokken van de berichtgeving in de pers. De gemeente heeft een contract met de Viva! Zorggroep en kan de zorg afdwingen. Heeft het college eraan gedacht om eventueel beslag te laten leggen, om nadeel voor de gemeente te voorkomen? Kan het college garanderen dat de ontslagen werknemers worden overgenomen door een andere thuiszorginstelling volgens de geldende cao-regels en bestaand beleid? (De SP zal hierover eventueel een motie indienen tijdens de volgende raadsvergadering.) Kan het college garanderen dat zorgbehoevende Haarlemmers de keuze hebben om de eigen, vertrouwde hulpverleners te behouden? Zet het college het bestaand beleid voort, waarbij in de gemeente alleen thuiszorg wordt ingezet, en geen schoonmaakhulp? (Ook hierover zal de fractie eventueel een motie indienen tijdens de volgende raadsvergadering.) Op dit moment is de indicering bij de Viva! Zorggroep 53%, 41% en 6%, voor categorieën 1, 2 en 3. Volgens de afspraken zou dit 60%, 30% en 10% moeten zijn. Dit kan dus niet de reden zijn voor een tekort van 1 miljoen euro. In Noord-Holland is in diverse gemeenten, waaronder Haarlem, ook gegund aan thuiszorg gelieerd aan schoonmaakbedrijven. Deze bedrijven stoten nu de thuiszorg af. De gemeenten hebben dan een probleem. De SP heeft begrepen dat per 1 januari 2010 met de nieuwe verordening een groeiproces is ingezet naar de kanteling gericht werken. De fractie kan zich niet herinneren dit in de raad te hebben gezien. Kan de wethouder dit uitleggen? Heeft de Viva! Zorggroep de prijsaanpassingen aangevraagd zoals dat moet? Kan de wethouder nog wat uitgebreider vertellen wat er tot op heden met de Viva! Zorggroep is besproken? De SP denkt dat overname van Viva! Thuiszorg voor de gemeente de meest voor de hand liggende keuze is, om drie redenen:

- de gemeente heeft geen kosten voor gebouwen, dure managers en een raad van bestuur;
- de gemeente krijgt de beschikking over een uitgelezen groep, zelfbewuste en gemotiveerde huishoudelijke medewerkers die beseffen dat zij de thuiszorg dragen;
- financieel voordeel: dure aanbestedingen worden overbodig.

Mevrouw **Breed** (D66) vraagt bij interruptie of de gemeente dan iedereen in dienst moet nemen.

Mevrouw **Özogul** antwoordt dat dit misschien geen gek idee zou zijn.

Mevrouw **Breed** vraagt of de SP dan niet weet dat er nog een kerntakendiscussie gaande is. Mevrouw **Özogul** verklaart dat deze mogelijkheid daarin kan worden meegenomen. De SP vraagt ten slotte of ook het college van mening is dat thuiszorg niet meer aanbesteed hoeft te worden.

De heer **Aynan** (PvdA) ziet hier vooral de negatieve bijwerkingen van marktwerking en aanbesteding. Het is nu echter belangrijk om te kijken naar mogelijke oplossingen voor de situatie die is ontstaan. Dat de medewerkers vanochtend uit de krant hun voorgenomen ontslag hebben moeten vernemen vindt de fractie onfatsoenlijk en onbeschoft. Hoe is het mogelijk dat een grote, professionele organisatie als de Viva! Zorggroep willens en wetens lager dan de kostprijs heeft geoffreerd? Alle betrokkenen hebben baat bij stabiliteit en continuïteit. De PvdA wijst erop dat hier kwetsbare groepen in het geding zijn: mensen die huishoudelijke hulp krijgen niet omdat ze dat leuk vinden, maar omdat ze die behoeven. Een huishoudelijk medewerker doet veel en veel meer dan alleen maar schoonmaken. Mevrouw **Özogul** vraagt bij interruptie of de PvdA het met de SP eens is dat thuiszorg niet door schoonmakers kan worden gedaan.

De heer **Aynan** beaamt dit.

De heer **Hagen** (Trots) vraagt bij interruptie waar precies de grens ligt tussen alleen schoonmaakwerk en méér dan schoonmaakwerk. Vanaf welke leeftijd van een cliënt moet er zorgpersoneel zijn, en geen reguliere huishoudelijke hulp?

De heer **Aynan** antwoordt dat er hiervoor kwalificaties en duidelijke afspraken zijn. Huishoudelijke hulp is vaak het verschil tussen zelfstandig thuis kunnen blijven wonen of naar een verpleeghuis moeten. Die tweede optie is vele malen duurder.

De heer **Rutten** (VVD) stelt bij interruptie dat dit allemaal in de bestekken staat. De VVD wil de discussie zakelijk houden. Het gaat hier om thuiszorgpersoneel.

De heer **Aynan** citeert uit het coalitieakkoord: 'In alle gevallen moet zorg maatwerk zijn, waarbij niet het aanbod van organisaties maar juist de behoefte van de kwetsbare burger vooropstaat.' De PvdA dringt er bij de commissie en het college op aan om hier vanavond inderdaad die kwetsbare burger voorop te stellen. De fractie vraagt met klem aan het college om samen met de stadsadvocaat te bekijken wat er juridisch mogelijk is om deze maatschappelijke ramp alsnog te voorkomen. Is het door de Viva! Zorggroep aangekondigde collectief ontslag contractbreuk? Wat betekent dit voor de cliënten en voor de werknemers? Hoe staat het met het gesprek tussen de gemeente en de directie van de Viva! Zorggroep? Er liggen op dit moment bij de Eerste Kamer wetsvoorstellen over de marktwerking van huishoudelijke hulp. Wat is het gevolg als deze daadwerkelijk door de Eerste Kamer worden aangenomen? Is het college op de hoogte van de nota 'Sociaal overwogen aanbesteden'? Is die nota bij de laatste aanbesteding ook toegepast?

Mevrouw **Özogul** zegt bij interruptie dat er een wet is aangenomen die zegt dat thuiszorg helemaal niet hoeft te worden aanbesteed.

De heer **Aynan** stelt dat als dit inderdaad zo is, dit voor hem nieuwe informatie is, waar hij erg blij mee is.

De heer **Vrugt** (Actiepartij) verklaart bij interruptie dat het al zeker een jaar duidelijk is dat hiervoor helemaal geen wetswijziging nodig is. Aanbesteden hoeft niet meer.

De heer **Aynan** zegt dat dit ook een financiële kwestie is. Hij legt de vraag van de PvdA en de suggestie van de Actiepartij neer bij het college. Is het mogelijk, vervolgt hij, om de indicering bij een onafhankelijke organisatie neer te leggen?

De heer **Stapelkamp** (Haarlem Plus) vraagt of er voor tekorten bij Viva! Thuiszorg contractueel een risicodekking is. De banken beschouwen de Viva! Zorggroep als risicovol. Hou verhoudt zich dit tot het huidige standpunt van de gemeente met betrekking tot verdere samenwerking? Is de Viva! Zorggroep nog wel een partij waarmee de gemeente zich verbonden zou moeten voelen? Is er bij het negeren van de cao VVT sprake van contractbreuk? Moet hier dan niet de rechter bij worden ingeschakeld? De werknemers vallen onder de cao VVT. Het is daarom niet legaal om een salarisverlaging door te voeren. De Abvakabo ondersteunt deze opvatting. Volgens het sociaal plan van de bonden is het salaris gegarandeerd. Is het niet verstandig om te bezuinigen op de overheadkosten en in dit verband de boekhouding kritisch te bestuderen? Gezien de vraag van de Viva! Zorggroep om financiële ondersteuning, is het raadzaam om te onderzoeken of de diverse salarissen goed met elkaar in verhouding staan. De Viva! Zorggroep had voorheen drie bestuurders.

Ontvingen deze allen hetzelfde salaris en wat zijn de eventuele afvloeiingsregelingen? Het systematisch inschakelen van medewerkers als coördinatoren van plangroepen tegen een reëlere beloning zou het inzetten van duurdere krachten overbodig kunnen maken. De fractie wijst er nadrukkelijk op dat werknemers en cliënten niet de dupe mogen worden. De gemeente is verantwoordelijk voor een goede besteding van Wmo-gelden. Als dit door een derde op problemen stuit, moet er een oplossing worden gezocht om de cliënten voor wie de gelden zijn bedoeld niet in de kou te laten staan.

De heer **Vrugt** verklaart dat de Actiepartij met een motie zal komen naar aanleiding van ‘de man van 2 ton’. De fractie wil dat deze topsalarissen worden aangepakt. De Actiepartij stelt dat de Viva! Zorggroep zelf met open ogen akkoord is gegaan met het door de gemeente opgestelde tarief. In het licht van de eerdere bijdrage van de Abvakabo constateert de fractie dat de contractbreuk, die dreigde bij de eerder aangekondigde salarisverlaging, nu al aan de orde is.

De heer **Rutten** (VVD) zegt bij interruptie dat een snel rekensommetje leert dat de gehanteerde tarieven bij lange na niet de reden kunnen zijn voor het miljoenenverlies dat de Viva! Zorggroep op het conto van de thuiszorg schrijft.

De heer **Vrugt** is het hiermee eens. De Viva! Zorggroep zegt verder dat door herindicatie veel cliënten van categorie 2 naar categorie 1 zijn gegaan. Dat blijkt eigenlijk best wel mee te vallen, maar er wordt door de Viva! Zorggroep niet volgens de cao betaald. De Actiepartij denkt dat het contract kan worden opgebroken: de Viva! Zorggroep houdt zich niet aan de gemaakte afspraken.

De heer **Hagen** (Trots) is bij interruptie benieuwd wat precies de relatie is tussen de tarieven die de gemeente betaalt en de financiële problemen van de Viva! Zorggroep. Hebben die eigenlijk wel te maken met de tarieven of is er sprake van mismanagement?

De heer **Vrugt** vindt dit een goede vraag. Hij wijst er nogmaals op dat de Viva! Zorggroep bij de aanbesteding te kennen heeft gegeven met de geboden tarieven uit de voeten te kunnen. Net als twee jaar geleden blijkt nu weer dat er door het hele land zorggroepen omvallen, omdat ze het achteraf toch niet redden. Vakbonden en andere deskundigen roepen al jaren dat de tarieven te laag zijn. Ook de Actiepartij heeft daar destijds al voor gewaarschuwd.

De heer **Hagen** zegt dat dit niet afdoet aan wat eerder ook de heer Rutten al zei: het door de Viva! Zorggroep gepresenteerde tekort kan onmogelijk uitsluitend veroorzaakt zijn door de tarieven. De nu gevoerde discussie met het college krijgt door die constatering toch een wat andere kleur.

De heer **Vrugt** is het daar volledig mee eens.

Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt in dit verband weer om openheid van boeken. Waar komt het tekort bij de Viva! Zorggroep vandaan?

De heer **Vrugt** verklaart dat de Actiepartij dit verzoek steunt. Hij zegt afsluitend dat de Actiepartij vindt dat de gemeente moet afzien van dit soort contracten en aanbestedingen. Het hoeft niet meer. Dit zal in de toekomst een heleboel ellende besparen.

Mevrouw **Breed** (D66) stelt dat het om meer gaat dan de salarissen van de thuiszorgmedewerkers. Het gaat om de relatie tussen opdrachtnemer en opdrachtgever, over het instrument aanbesteding, over de wijze van indiceren en over de tarieven. In het betoog van het college heeft D66 geen discrepanties kunnen ontdekken met wat in de vorige collegeperiode door de raad is afgesproken. De Viva! Zorggroep is op de aanbesteding ingegaan, heeft daarbij binnen bepaalde marges zelf het tarief kunnen aangeven en heeft zelf ingestemd met de overname van het personeel van Zorgbalans. Ook de herindicatie was op het moment van de aanbesteding bekend, en blijkt bovendien op dit moment voor de Viva! Zorggroep een stuk gunstiger uit te vallen dan oorspronkelijk voorspeld. De fractie denkt dat niet de aanbesteding op zich er de schuld van is dat de maatschappelijk ondernemer niet in staat is het salaris van de eigen medewerkers te garanderen. De gemeente kan de salarissen niet garanderen, want de gemeente is arbeidsrechtelijk niet verantwoordelijk voor de medewerkers van een thuiszorgorganisatie. In de toekomst zag de fractie graag een aantal dingen anders in het aanbestedingstraject: meer ruimte voor nieuwe toetreders (kleinere organisaties, buurtzorgproject), meer ruimte voor verschil in indicatie per individu en tussen verschillende groepen die voor ondersteuning in aanmerking komen. Ook bestuurlijke aanbesteding zou een optie kunnen zijn. Met betrekking tot het huidige aanbestedingstraject vraagt D66 hoe de kwaliteit van aanbiedende organisaties is beoordeeld.

De heer **Aynan** (PvdA) zegt bij interruptie dat de gemeente hoe dan ook een zorgplicht heeft. De gemeente legt op dit moment die zorgplicht bij de Viva! Zorggroep. Natuurlijk is deze dan verantwoordelijk voor de lonen en de geleverde kwaliteit. Maar wat zegt D66 op het moment dat de Viva! Zorggroep niet meer in staat is om die zorgplicht te leveren?

Mevrouw **Breed** denkt dat ook daarover in de raamovereenkomst goede afspraken zijn gemaakt. D66 vraagt het college om het lopende contract te volgen en ervoor te zorgen dat de afspraken worden nagekomen.

Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt hoe D66 het voor zich ziet, als straks 650 medewerkers op straat staan. Mevrouw **Breed** antwoordt dat, als er een ontslaanvraag is ingediend, de Viva! Thuiszorg niet wil doorgaan. Zij zal dit aan de gemeente kenbaar moeten maken. Hiervoor zal dan vervolgens een oplossing moeten worden gezocht. De fractie zal zich ervoor inzetten om het eventuele overgangsproces naar een andere gunningspartner zo goed mogelijk te laten verlopen.

De heer **Azannay** (GroenLinks) zegt dat de Viva! Zorggroep volstrekt ongeloofwaardig is geworden door op deze manier met personeel en opdrachtgever om te gaan. Het is nu belangrijk ervoor te zorgen dat cliënten en werknemers niet de dupe worden. In de raamovereenkomst staat dat in zeer dringende omstandigheden de opdrachtgever de overeenkomst zonder enige waarschuwing kan beëindigen.

De heer **Rutten** zegt dat de VVD de vorige week goed naar de insprekers en naar de wethouder heeft geluisterd. Er zijn kritische vragen aan de Viva! Zorggroep gesteld. Hierbij zijn een aantal feiten boven tafel gekomen. De situatie kent vooralsnog alleen maar verliezers, met voorop de cliënten en het personeel. Uit de feiten blijkt dat het argument van de Viva! Zorggroep, dat de vele wijzigingen in de indicatie debet zijn aan het huidige tekort, naar het rijk der fabelen kan worden verwezen. Ook het verhaal van te makkelijke telefonische indicaties blijkt niet te kloppen. De Viva! Zorggroep heeft een contract getekend en ondernemersrisico gelopen. Zij kan de situatie nu niet afwentelen op de gemeente. Toch knelt dat ergens, want de Viva! Zorggroep gaf ook aan dat er in het verleden op politiek niveau afspraken zijn gemaakt over sturing op indicaties. De fractie vraagt hierop een reactie van de wethouder. Verder betreurt de VVD het uitblijven van een evaluatie van de aanbesteding zoals die destijds is gedaan. Zonder een dergelijke evaluatie is de kans groot dat het de volgende keer weer op eenzelfde manier misgaat. Hoe heeft de gemeente aan de Viva! Zorggroep kunnen gunnen, terwijl deze zich schuldig had gemaakt aan marktafspraken? Waarom werd de raad hierover niet geïnformeerd? Hoe gaat de gemeente nu de zorg voor de cliënten garanderen? Is er een manier om het sociale probleem van 650 werknemers die op straat komen, te voorkomen?

Mevrouw **Bultsma** zegt dat het hier om een zakelijk probleem gaat, hoezeer het CDA ook meeleeft met de werknemers op de tribune en met de cliënten. Er zijn contractafspraken tussen de Viva! Zorggroep en de gemeente. Die afspraken moeten worden nagekomen. Daarbij moet worden voorkomen dat de cliënten de dupe worden. Wat kan de gemeente doen om de kwaliteit van de zorg te blijven garanderen? Tot hoe lang loopt het contract met de Viva! Zorggroep nog door?

De heer **Hagen** (Trots) leest in een pamflet van de SP Haarlem: 'Moeten Viva!-medewerkers nu salaris inleveren? Natuurlijk niet. De gemeente moet het betalen. De hardwerkende thuiszorgers hebben hier geen schuld aan. Wel de goedkope gemeente die niet alleen de zorgbehoevende maar ook de zorgverlener in de uitverkoop doet. Gemeente, neem uw verantwoordelijkheid voor uw inwoners en thuiszorgmedewerkers.' Trots vindt dit schaamteloos. De fractie wijst erop dat het huidige contract, waarvan een en ander het gevolg is, tot stand is gekomen onder verantwoordelijkheid van een SP-wethouder. Het kan niet de bedoeling zijn, verklaart Trots, dat er over de rug van cliënten en werknemers politiek wordt bedreven.

De heer **Azannay** (GroenLinks) en de heer **Rutten** (VVD) sluiten zich hierbij aan.

De heer **Hagen** vervolgt dat in deze kwestie de cliënten de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente zijn. Slaagt de gemeente erin deze optimaal te bedienen? Er zijn contractuele afspraken gemaakt, en de wethouder heeft steekhoudend aangegeven waarom de gemeente hiervan niet kan afwijken. Daarom ligt het probleem op dit moment vooral aan de kant van de Viva! Zorggroep. Trots stelt dat deze daar ook op moet worden aangesproken. Als een bedrijf ervoor kiest om onder de kostprijs aan te bieden, dan ligt het risico bij het bedrijf. De fractie realiseert zich wel degelijk de

persoonlijke drama's die dit op kan leveren, maar de gemeente heeft niet de macht noch de middelen om daar iets aan te doen.

Mevrouw **Özogul** zegt dat ook de SP zich ervan bewust is dat de Viva! Zorggroep in eerste instantie de verantwoordelijke is. Maar als er straks geen zorg meer wordt geleverd, dan is ook de gemeente wel degelijk verantwoordelijk, zowel voor de medewerkers als voor de cliënten.

De heer **Hagen** zegt dat gemeente dan verantwoordelijk is voor de cliënten, niet voor de medewerkers.

De SP spiegelt hen dit wel voor, maar de fractie kan die verantwoordelijkheid niet verzilveren.

Mevrouw **Özogul** zegt dat Haarlem thuiszorgmedewerkers nodig heeft om de cliënten te bedienen.

De heer **Hagen** ontkent dit niet. Maar de verantwoordelijkheid van de gemeente loopt via de cliënt.

Reactie van de wethouder:

Wethouder **Van der Hoek** begrijpt niet wat de SP met de vraag om 'beslaglegging' bedoelt. De garantie dat het personeel wordt overgeheveld is in de cao geregeld. Het is echter niet mogelijk te garanderen dat de medewerkers ook hun cliënten behouden. Er worden geen schoonmaakbedrijven ingezet bij de thuiszorg. Als er al sprake is van medewerkers gelieerd aan een schoonmaakbedrijf, dan betreft dit aparte bv's met personeel dat gekwalificeerd en gecertificeerd is volgens dezelfde normen.

De aanwezige **ambtenaar** verklaart dat bij het voorbereidingsproces voor de verordening die op 1 januari 2010 van start is gegaan, in de beleidsnotitie en in de uitvoeringsregels nadrukkelijk is gesproken over de kanteling: de beweging van claimgericht naar cliëntgericht.

Mevrouw **Özogul** vraagt of hiermee maatwerk wordt bedoeld.

De aanwezige **ambtenaar** zegt dat het bij de kanteling om een verschuiving gaat van de claimgerichte benadering van de cliënt naar de vraag van de cliënt, en de oplossing van de beperkingen die deze ervaart.

Wethouder **Van der Hoek** neemt de mogelijkheid mee dat de gemeente in de toekomst met eigen personeel zelf de thuiszorg gaat verzorgen. Hij is benieuwd wat de overige fracties van dit voorstel vinden. Hetzelfde geldt voor de overige opmerkingen die zijn gemaakt over wat er voortaan op een andere manier zou kunnen worden gedaan. Het gaat hier nu om het feit dat het huidige contract niet goed wordt nageleefd. Over het gesprek tussen de gemeente en de directie van de Viva! Zorggroep kan de wethouder niet meer zeggen dan hij al eerder deed. Hij wijst er daarbij nogmaals op dat volgens de gemeente een andere manier van indiceren geen oplossing is. Het bedrag dat dit mogelijk zou kunnen opleveren, kan het tekort waar de Viva! Zorggroep mee aankomt bij lange na niet dekken. Ontslag van medewerkers is binnen het kader van het lopende contract geen contractbreuk. Wel zou het niet kunnen leveren van de afgesproken zorg contractbreuk zijn. De nota 'Sociaal overwogen aanbesteden' is bij de laatste aanbesteding als onderlegger gebruikt om te komen tot een reëel programma van eisen en prijzen. De indicering zou door een onafhankelijke partij kunnen gebeuren, maar dit zou extra kosten met zich meebrengen. De ervaring in het land is bovendien dat dit geen extra kwaliteit oplevert. De wethouder zegt toe dat hij de technische vragen, zoals die van Haarlem Plus, later zal beantwoorden. Op dit moment moeten er nog steeds zaken worden gedaan met de Viva! Zorggroep. Het contract loopt immers nog. De Viva! Zorggroep moet zich aan dit contract houden. In tegenstelling tot wat de Actiepartij stelt, is het vragen van loonsverlaging geen contractbreuk. Maar de wethouder zegt toe dat dit nog een keer door de afdeling zal worden nagegaan. De Viva! Zorggroep is verplicht om het personeel volgens de afspraken te betalen. Als dit niet lukt, dient de Viva! Zorggroep het personeel op een ordentelijke manier elders onder te brengen.

De aanwezige **ambtenaar** licht toe dat voor de beoordeling van de kwaliteit van de aanbieders een aantal meetbare eisen zijn gesteld. Verder is er een oordeel gegeven over dienstverleningsplannen en implementatieplannen. Voor details verwijst hij naar het bestek.

Wethouder **Van der Hoek** herhaalt dat in principe de gemeente geen mogelijkheden ziet om de Viva! Zorggroep tegemoet te komen. Op uitdrukkelijk verzoek van de Viva! Zorggroep wordt echter nog een keer gekeken naar de indicering. Hoewel er op zich nu wel degelijk sprake is van ernstige omstandigheden, zijn dit ernstige omstandigheden binnen de Viva! Zorggroep zelf, en niet in de relatie met de gemeente. De Viva! Zorggroep heeft niet gemeld dat deze zich niet kan of zal houden aan het leveren van de zorg of het continueren van de dienstverlening.

De aanwezige **ambtenaar** wijst de suggestie van de hand dat er afspraken zijn over sturing op indicaties. De enige afspraak die met alle aanbieders is gemaakt, is dat er voor de overgang naar 60-30-10 meer tijd genomen zou worden dan bij een volledige herindicatie per april 2007.

De heer **Rutten** (VVD) wijst bij interruptie op de uitspraken die de heer Dekker hier vorige week over heeft gedaan. Hij zal de wethouder hierover op een later moment nog aanspreken.

Wethouder **Van der Hoek** weet op dit moment niet waarom er geen evaluatie van de vorige aanbesteding is geweest. Hij zegt toe dat een dergelijke evaluatie er bij een volgende keer wel zal komen. Met betrekking tot de marktafspraken waaraan de Viva! Zorggroep zich schuldig zou hebben gemaakt, verklaart hij dat de Viva! Zorggroep tegen die veroordeling beroep heeft aangetekend. Deze is dan niet onherroepelijk, bestaat niet voor de wet en mag daarom niet worden meegewogen bij de aanbesteding.

De heer **Rutten** had dit graag als onderdeel van een evaluatie langs zien komen.

Wethouder **Van der Hoek** kan dat heel goed begrijpen.

In tweede termijn licht mevrouw **Özogul** toe dat de SP met ‘beslag laten leggen’ bedoelde te vragen of er juridisch mogelijkheden zijn om beslag te leggen op de tegoeden, wanneer de Viva! Zorggroep de zorgverlening stopt. Verder vraagt de fractie of het college de garantie, dat cliënten hun vaste hulpverlener behouden, niet kan of niet wil geven.

Wethouder **Van der Hoek** antwoordt dat dit een technische vraag is. Hij zegt toe dit te zullen laten uitzoeken. Afsluitend verklaart de wethouder dat ook hij zijn informatie op dit moment uit de krant heeft. Als het inderdaad komt tot een ontslagaanvraag voor de 650 werknemers, dan zijn er vervolgens nog acht weken voordat dit ontslag effectief wordt. In die periode kan nog worden bekeken welke mogelijke oplossingsrichtingen er zijn. De gemeente zit daar dan vanzelfsprekend bovenop.

De **voorzitter** sluit het agendapunt af.

3. Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)

Er zijn zes insprekers voor het onderwerp Unilocatie.

Mevrouw De Vries noemt het pure gemakzucht om, op basis van onvolledig en onzorgvuldig onderzoek, te komen met één locatie. De bewoners zijn niet ingelicht en ook de raad is nauwelijks op de hoogte. De unilocatie mag nooit in het pand aan de Gedempte Oude Gracht komen, en wel om de volgende redenen:

- in het plan van eisen staat dat een unilocatie 1400 m² groot moet zijn, deze locatie is slechts 750 m²;
- de locatie heeft geen eigen buitenruimte, wat veel overlast in dit deel van de binnenstad tot gevolg zal hebben;
- de locatie zal een negatief effect hebben op de omzet van de winkeliers in de buurt en de vastgoedprijzen in de De Witstraat en de Haasstraat zullen dalen.

Mevrouw Lolis, oprichtster van het Haarlems Aktiecomité tegen Drugsoverlast (HAD), spreekt in namens vele omwonenden van de geplande unilocatie aan de Gedempte Oude Gracht 138. Zij stelt dat de democratie, die nog maar een paar geleden door de omwonenden van de Brijderstichting aan de Gravinneesteg hier op het stadhuis werd begraven, daarna nooit meer tot leven is gekomen. De bewoners worden door de gemeente als NIMBY's weggezet, maar de betreffende locatie voldoet niet aan de eisen die de gemeente zelf stelt. De locatie is bestemmingstechnisch onmogelijk. Zij eist daarom dat er onmiddellijk wordt gestopt met het verdere onderzoek.

Gezien de wisseling van college en raad lijkt het haar goed om ook iets te vertellen over het verleden, zodat de commissieleden de boosheid beter begrijpen. De verschillende petten die de gemeente op heeft, zijn niet in het belang van de omwonenden. Zij wijst er ook op dat het HAD al jarenlang belangeloos onderzoekt hoe de verslavingszorg beter kan.

Om te onderschrijven dat zij niet spreekt voor een enkeling, overhandigt mevrouw Biswane aan de voorzitter van de commissie honderden handtekeningen, met het verzoek om dit burgerinitiatief bij de voorzitter van de raad, de heer Schneiders, in te dienen. De ondergetekenden verzoeken het voorstel en onderwerp op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen.

De **voorzitter** zegt toe het burgerinitiatief aan de burgemeester te zullen overhandigen, waarna het intern zal worden getoetst aan de voorwaarden die bij een burgerinitiatief horen.

De heer Versteeg (ondernemer en bewoner) geeft een overzicht van de geschiedenis van de realisatie van de methadonpost en gebruikersruimte tussen 1993 en 1995. Hij stelt dat hieruit duidelijk wordt dat burgers niet op deze manier mogen worden behandeld, en dat de verschillende petten die de gemeente draagt niet passen op het 'hoofd van het gelijkheidsbeginsel'.

De heer Boelee (eigenaar en bewoner van het pand Gedempte Oude Gracht 98) vertelt over de situatie en gebeurtenissen in 2004 en 2005, als illustratie van 'de sluiproutes die gemeenten verzinnen om impopulaire besluiten toch langs de klippen van het buurtverzet te loodsen.' In februari 2005 besluit de gemeenteraad om de vestiging van de gebruikersruimte te realiseren, in het pand van de Brijderstichting in de Gravinnesteeg. De heer Boelee doet het verloop uit de doeken van de vergunningsaanvraag voor de noodzakelijke verbouwing van het pand (officieel Spaarne 106). Deze aanvraag lijkt niet conform de gemeentelijke voorschriften te zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld niet ingevuld dat het om een medische voorziening gaat. Ook wijst de heer Boelee erop dat de zelfstandige in- en uitgang van de methadonpost en de gebruikersruimte in de Gravinnesteeg is, terwijl de vergunningsaanvragen lopen op Spaarne 106.

Mevrouw Biswane vertelt over de jaren 2006 tot heden. Zij concludeert dat het plan om aan de Gedempte Oude Gracht te vestigen, geschrapt dient te worden, als het gemeentebestuur het coalitieakkoord serieus neemt. Het kan immers bestemmingstechnisch niet. Er kan daarom hiervoor ook geen bestuurlijk draagvlak zijn. Bovendien laat de geschiedenis zien dat het besluit om deze locatie te onderzoeken op haalbaarheid voor een unilocatie, de druppel is die voor de omwonenden van de Brijderstichting de emmer doet overlopen. Zij heeft ten slotte een lange lijst met vragen en opmerkingen.

- Worden de vragen die bij de omwonenden leven beantwoord?
- Kunnen deze vragen worden doorgestuurd naar de raad en de andere commissies, als deze daarop betrekking hebben?
- Begrijpt de gemeente de machteloosheid van de burgers?
- Wie was de opdrachtgever bij de gebruikersruimte en wie bij de unilocatie, de gemeente of de Brijderstichting?
- Vindt de gemeente dat, gezien de feiten en gezien het coalitieakkoord, er toch gewoon kan worden doorgegaan met het locatieonderzoek en de onnodige verspilling van het geld van de belastingbetalende Haarlemmers?
- Wanneer kunnen de binnenstadbewoners weer overgaan tot hun eigen leven zonder te worden opgescheept met besluiten die, zonder inspraak, over de hoofden van de burgers worden genomen?
- De bewoners willen niet meer in beheersgroepjes zitten, hoe met de overlast om te gaan. De bewoners willen gewoon geen overlast. Hoe denkt de gemeente dit op te pakken?
- Hoe kunnen de verschillende petten die de gemeente op heeft bij de realisatie van een unilocatie (beleidsmaker, opdrachtgever/subsidieverlener, vergunningverlener en handhaver) toch de kwaliteit van bestuur, en daarmee het gelijkheidsbeginsel, niet in de weg staan?
- Vindt de gemeente niet dat de burgers worden gediscrimineerd door deze als NIMBY's te bestempelen? Zo ja, wat gaat de gemeente daaraan doen?
- Is de gemeente van plan om de functie van overlastgevendende voorzieningen duidelijk te benoemen en te categoriseren op de zoninglijst die bij een bestemmingsplan hoort, alsmede de bestemming die bij die functie hoort?

Mevrouw Biswane verzoekt ten slotte om de bijdragen van de insprekers op te nemen in het BIS.

De heer Strikker spreekt in namens de wijkraad Binnenstad Haarlem. De wijkraad is blij dat er vaart wordt gemaakt met het plan voor een unilocatie. De wijkraad is echter niet blij met de voorgestelde locatie: weer in de binnenstad. De wijkraden Kamp/Heiligelanden en Binnenstad hebben samen een onderzoekje gedaan naar de vraag hoe het anders zou kunnen. Daarbij is gekeken naar diverse andere steden in Nederland, waar men bezig is om unilocaties buiten de stad te vestigen. Dat lijkt aardig

succesvol te zijn. De wijkraad doet daarom een beroep op de fantasie en creativiteit van de Haarlemse politiek, om ook eens verder te kijken naar andere mogelijkheden dan enkel de binnenstad.

De heer **Hagen** (Trots) vraagt waarnaar de voorkeur van de insprekers uit zou gaan als ze moesten kiezen tussen handhaving van de bestaande situatie (met de voorzieningen geografisch verspreid zoals ze nu liggen) en een unilocatie op de Gedempte Oude Gracht.

Mevrouw **Lolis** stelt dat het uit twee kwaden moeilijk kiezen is. Iedereen is tegen looproutes, maar ook tegen deze unilocatie.

De heer **Hagen** zegt dat Trots van mening is dat uit zorgvuldigheidsoverwegingen het nu lopende onderzoek in ieder geval moet worden afgerond. Mocht deze locatie uiteindelijk worden afgeschoten, dan blijft de huidige spreiding voorlopig nog even gehandhaafd. Is dat een wenselijk alternatief?

De heer **Strikker** zegt dat dit natuurlijk geen wenselijk alternatief is.

Mevrouw **Lolis** vindt dat de gemeente gewoon op zoek moet naar een beter plan.

Mevrouw **Drogtrop** (SP) vraagt waarom de locatie aan de Gedempte Gracht bestemmingstechnisch onmogelijk is.

Mevrouw **Lolis** zegt dat het hier een medische voorziening betreft. Op het betreffende pand zit geen medische bestemming. Bovendien is er niet de noodzakelijke afstand tot omliggende woonruimtes.

Mevrouw **Drogtrop** vraagt waarom de bewoners denken dat ze binnen de gemeente als NIMBY's worden weggezet.

Mevrouw **Lolis** zegt dat het plan van aanpak voor een unilocatie de beschrijving van een communicatiestrategie bevat. Zij maakt aanstalten om uit het betreffende stuk te citeren.

De **voorzitter** verhindert dit, aangezien het onduidelijk is of het hier een openbaar document betreft.

Mevrouw **Lolis** zegt dat ook in een bijlage bij het openbare plan van aanpak (beschikbaar op het BIS) staat dat opgepast moet worden met de communicatie, in verband met het mogelijk optreden van een NIMBY-effect: 'not in my back yard'.

De heer **Rutten** (VVD) vraagt of de bezwaren van de bewoners alleen de verslaafden betreffen, of ook daklozen zonder bijkomende verslavingsproblematiek.

Mevrouw **Biswane** zegt dat het een 24-uurs opvang wordt. Het gaat in alle gevallen om mensen met complexe problemen, waarvoor ook de omgeving geschikt moet zijn.

De heer **Rutten** heeft veel redenen gehoord waarom de Gedempte Oude Gracht niet kan, maar geen redenen voor een andere plek.

Mevrouw **Biswane** zegt dat als zij over de middelen zou beschikken, zij graag een mooi pand in het Koningshof ter beschikking zou stellen om deze mensen een rustige en bosrijke omgeving te gunnen.

De heer **Rutten** vraagt waarom een plek buiten het centrum veel geschikter zou zijn.

Mevrouw **De Vries** zegt dat dit toch duidelijk moet zijn. De mensen in de binnenstad zullen van de voorgestelde locatie veel last ondervinden. De gemeente moet niet gaan knoeien in de binnenstad.

De heer **Strikker** vult aan dat deze voorzieningen al tientallen jaren in de binnenstad hebben gezeten. Het is tijd voor een andere plek.

Mevrouw **Lolis** vraagt omgekeerd waarom de unilocatie zich wel in de binnenstad zou moeten bevinden. Het enige antwoord dat daarop steeds wordt gegeven is dat de binnenstad de natuurlijke biotoop van een verslaafde is. Daarmee wordt toegegeven aan de wil van de verslaafde om er te helen, te stelen en te dealen.

De heer **Rutten** zegt dat de bewoners op deze vraag op een later moment een antwoord zullen krijgen. Hij hoorde de bewoners spreken over afkicken als het belangrijkste doel. De VVD denkt dat dit inderdaad een wezenlijk onderdeel is, ook van de gebruikersruimte. Maar gaat het daarbij om gedwongen afkicken of om vrijwillig afkicken?

Mevrouw **Lolis** zegt dat het afkicken pas komt als de verslaafde ook gemotiveerd is. Maar een verslaafde is überhaupt niet gemotiveerd, omdat hij slaaf is van zijn wil om drugs te bemachtigen. De motivering hoort thuis in de behandeling. De behandeling verloopt goed als de motivering correct gebeurt. Iemand die over de nodige financiële middelen beschikt kan wel afkicken, in een afkickkliniek. Het verloop van de behandeling hangt er dus van af of iemand wel of niet geld heeft.

De **voorzitter** sluit het agendapunt af. Zij stelt voor om de vergadering te vervolgen met de behandeling van agendapunt 7.

7. Vervolg discussie over systeeminnovaties in het sociaal domein (Hof 2.0)

Er zijn twee sprekers.

Mevrouw Wachters spreekt in namens de met ontslag bedreigde werknemers van de Viva! Zorggroep, en namens haar cliënten. Zij vraagt of zij goed heeft begrepen dat de gemeente geen mogelijkheden ziet om het ontstane probleem op te lossen. Kan de gemeente hierover duidelijkheid verschaffen? Wat staat de overige werknemers van de Viva! Zorggroep, anders dan de 650 voor wie ontslag wordt aangevraagd, te wachten? Komt er voor de cliënten nu weer een nieuwe indicatie? Is de gemeente op de hoogte van de eventuele vermelding van een mogelijk loonoffer in de cao?

De heer Van der Hoorn spreekt in namens de Abvakabo FNV. Hij heeft Hof 2.0 gelezen, dat alles te maken heeft met de door het kabinet aangekondigde bezuinigingen. Op zoek naar die bezuinigingen kiest de gemeente voor een hele andere aanpak dan de kaasschaafmethode. De Abvakabo FNV wil hierin graag het belang van de werknemers verwoorden, en hoopt dat de gemeente bij de invulling vast zal houden aan het feit dat kwaliteit voorop moet blijven staan. De heer Van der Hoorn roept de gemeente op om te waken voor de verschraving van functies. De cliënt moet centraal staan. Ook moet er steeds meer sprake zijn van het leveren van maatwerk.

Mevrouw **Breed** (D66) weet uit ervaring dat de werkelijkheid er weerbarstiger uitziet dan het vrolijke plaatje dat de voorkant van de Hof 2.0-presentatie siert. De fractie zag graag dat de 'huishoudelijke hulp' op pagina 1 wordt vervangen door 'ondersteuning', en dat de achtergrond zich richt op meer dan alleen op de individuele hulpmiddelen. De Wmo bestaat uit veel verschillende onderdelen. Het hele scala aan ondersteuning wordt heringericht langs negen prestatievelden en hun samenhang. Daarin wordt ook de burger zelf nadrukkelijk een rol toebedeeld. Zij wijst daarbij ook op initiatieven van woningcorporaties als het gaat om de wijkaanpak. In het belang van de komende discussie met de stad is het nodig de volle breedte van het veld duidelijk te maken. Het gaat om een heel systeem waarbij veel partijen zijn betrokken. 'Zelfredzaamheid' is een mooi uitgangspunt, dat door het hele land in veel Wmo-notities voorkomt. Maar hoe kan dit worden versterkt? Moet het worden verbeterd? Moet bestaande zelfredzaamheid nog meer worden ondersteund? Moeten de mensen zelfredzaam worden gemaakt? Niet alles is te maken. Er wordt mensen gevraagd om zelf voor voorzieningen te zorgen die eerder door de overheid werden geregeld. Het is ook de overheid die het begrip 'zelfredzaamheid' leidend heeft gemaakt in de discussie, als reactie op de verzorgingsstaat die financieel onhoudbaar is. De fractie hoopt echter dat dit niet zal leiden tot verplichtingen en door anderen beoordeelde stapjes op een eigen 'zelfredzaamheidsladder'. D66 zag in de visie ook graag uitgangspunten voor beleid. Als de overheid meer eigen verantwoordelijkheid vraagt, dan moet daar ruimte voor worden geboden. Beleid moet gestoeld zijn op het voorkomen van ongewenste uitkomsten, en niet zozeer op het bevorderen van gewenste uitkomsten. Daarover moet zo vroeg mogelijk in het proces het debat worden gevoerd. In de beschrijving van een visioen dient ook het perspectief van de burgers zelf te worden verwerkt. Zij krijgen immers een grote rol in het hele sociale domein. Op dit moment vindt D66 de keuzes nog wat open en vaag. De voorbeelden zijn erg gericht op individuele voorzieningen. Het gaat juist om het geheel van collectieve en individuele voorzieningen, en de samenhang daartussen. Dat moet nu al duidelijk worden gemaakt, zowel aan instellingen als aan burgers. Bewegingen als 'Welzijn nieuwe stijl' kunnen niet meer worden ontkend, en zouden in deze visie een plek moeten vinden. Mevrouw Breed concludeert dat het voorliggende stuk nog niet voldoende richting geeft aan de discussie die moet gaan plaatsvinden. Er is meer informatie nodig over de Wmo, de negen prestatievelden en de verbinding daartussen. Ten slotte vindt D66 de conclusie (pagina 3 van de informatienota) dat de ondersteuning 'als vanzelf' van individu naar collectief zal worden getild, voorbarig. Daarvoor is veel inspanning nodig van alle betrokken partijen. De visie richt zich nog teveel op de situatie van kwetsbaren. De leefwereld van de wat meer initiatiefrijke burgers die ook iets zouden willen betekenen, blijft onderbelicht.

De heer **Hagen** (Trots) richt zich met name op pagina 6 van de informatienota. Trots vindt dat er in grote lijnen sprake is van een goede benadering, die kansen biedt om te innoveren en een aantal zaken beter te regelen dan nu het geval is. De fractie heeft een aantal aandachtspunten. Een van de zwakke kanten van de huidige situatie is de onduidelijkheid over coördinatie. Trots is voorstander van één coördinatiepunt, waar alle deskundigheid aan tafel zit, waar de afspraken worden gemaakt en waar verantwoording wordt afgelegd over het wel of niet nakomen daarvan. De fractie is niet bij voorbaat tegen een eigen bijdrage, maar deze moet in relatie worden gezien tot de eventuele eigen bijdragen ook op andere velden. Trots is op zich niet tegen de inzet van de Wmo-reserve, maar zag daarbij graag een risicoanalyse. Waar liggen de risico's op het moment dat die reserve wordt gebruikt?

Mevrouw **Koper** (PvdA) zegt dat systeeminnovatie vooral ook moet worden gezien als een kans om op een nieuwe manier te gaan werken. Binnenkort komt nog de hele discussie over de subsidies, die vanzelfsprekend ook van invloed is. De fractie vindt de volgorde daarom een beetje onhandig. De PvdA vindt de hofjessymboliek, als teken van zorgzaamheid, goed gekozen. De fractie is voorstander van een bredere benadering, waarbij ook aangrenzende terreinen als de WWB en de WSW in de discussie worden betrokken. De PvdA vindt dat er in principe een mooie visie voorligt. Wel zag de fractie een en ander graag wat meer toegespitst op de doelen die in de begroting zijn gesteld. Een nieuwe manier van werken vraagt van de gemeente om een ander soort opdrachtgeverschap. De PvdA denkt dat hierin bijvoorbeeld continuïteit, samenhangende dienstverlening, het vooropstaan van kwaliteit, heldere beleidsdoelen en een wijkgerichte aanpak moeten worden meegenomen. De fractie wijst ook op recente initiatieven bij Inholland, en de mogelijkheid om gebruik te maken van de vernieuwende en nieuwe ideeën van enthousiaste en betrokken jonge mensen. Het eventuele aanspreken van de Wmo-reserve wil de PvdA bekijken binnen een al eerder met de raad afgesproken integrale afweging van die reserve.

De heer **Hagen** (Trots) vraagt wat de PvdA bij die integrale afweging nog meer zou willen betrekken. Mevrouw **Koper** zegt dat is afgesproken om alle projecten rondom de Wmo nog eens op een rijtje te zetten, en dan te bekijken wat hiervan, in het kader van de nieuwe manier van werken, wel en wat niet zal worden gedaan.

Mevrouw **Huysse** zegt dat GroenLinks 'zelfredzaamheid' een mooi maar relatief beginsel vindt. In het kader van de vergrijzing, waar deze innovatie van het sociaal domein naar verwijst, is het van belang om rekening te houden met de beperkte aanwezigheid van computers. Verschillende van de voorgestelde instrumenten zijn digitaal en voor veel ouderen wat minder goed toepasbaar. Mede door de individualisering en de ontkerkelijking is het principe van de sociale betrokkenheid niet meer vanzelfsprekend. Gemeenschappen worden tegenwoordig, met name door de jongere generatie, meer gezocht via internet. Het in beginsel positieve experiment van Buuf bevindt zich volgens de fractie daarom nog heel erg in de kinderschoenen. Hoe kan ervoor worden gezorgd dat de mazen van het vangnet, tussen de vrijwillige en de professionele ondersteuning, niet te groot worden? Ook leven er binnen verschillende culturen verschillende principes over zorg. Mantelzorg binnen de eigen familie, of de gemeenschap in het algemeen, is een belangrijk principe van zorg. Buuf gaat er echter van uit dat ieder, ongeacht achtergrond, naar elkaar toe verantwoordelijkheid voelt en meedoet aan de markt van vraag en aanbod van het burenhulp principe. Wat is de ervaring met dit experiment in de Slachthuisbuurt? Is het de bedoeling dat in de toekomst iedereen een beroep moet doen op een instrument als Buuf, dat gestoeld is op vrijwilligers? De visie verwijst naar 'echt kwetsbare mensen'. Wat is het verschil tussen 'kwetsbare mensen' en 'echt kwetsbare mensen'? Hoe vindt de terugkoppeling plaats tussen de instantie die indiceert en de thuiszorgmedewerkers die in de praktijk werken? Kan het Wmo-overschot worden gebruikt om het dreigende tekort voor 2011 te dekken, mogelijk ook nog voor 2012, of voor optimalisering van de systeeminnovatie zoals die nu voorligt?

De heer **Vrugt** (Actiepartij) ziet een aantal bruikbare suggesties in het stuk, dat verder echter in grote lijnen even vaag en wollig blijft als de naam '2.0'. De Actiepartij onderschrijft de nadruk die door D66 wordt gelegd op het feit dat hier gaat om negen prestatievelden. De fractie is van mening dat aanbestedingen zo veel mogelijk moeten worden vermeden. Deze moeten worden vervangen door meer bruikbare en goedkopere alternatieven. Voor een goed en efficiënt sociaal beleid moet er een probleemeigenaar zijn: één helder en goed functionerend loket. Voor iedereen die werkzaam is in het

maatschappelijk veld, moet de sociale kaart helder zijn. Het moet duidelijk zijn welke voorzieningen en welke regelingen er allemaal gelden. De fractie toont zich voorzichtig voorstander van het verstrekken van voorzieningen naar draagkracht. De Actiepartij heeft moeite met het voorstel tot uitwerking van dit weinig concrete stuk pas na de kadernota. De fractie had graag nu al iets concreters gezien. Ten slotte gaat de Actiepartij akkoord met het inzetten van de Wmo-reserve voor het overbruggen van de remweg, zo lang dit maar niet gaat zitten in oeverloze ambtelijke uren voor het opzetten van allerlei systemen. Het is van belang dat de organisaties, de mensen uit het veld zelf, aangeven wat er allemaal praktisch beter kan.

De heer **Stapelkamp** verklaart dat Haarlem Plus twee aandachtspunten heeft. Vierduizend burgers hebben huishoudelijke hulp nodig, van wie 74% cliënten ouder dan tachtig jaar zijn. In hoeverre kan van deze mensen zelfredzaamheid worden verwacht? In hoeverre wordt de mantelzorg ondersteund? Wordt deze ondersteund als initiatief? Blijft het mantelzorgcomplement gehandhaafd?

Mevrouw **Özogul** (SP) was niet aanwezig bij de presentatie, maar heeft alles teruggeluisterd. Zij onderschrijft de vraag van Haarlem Plus: kan van de grote groep oudere cliënten zelfredzaamheid worden verwacht? Ook leest zij dat het in 50% van de gevallen om eenvoudig schoonmaakwerk gaat. Dit is voor haar niet duidelijk. Ook weet mevrouw Özogul niet goed wat zij zich moet voorstellen bij 'het per wijk samenbrengen en verbinden van mensen die Wmo en/of WWB (en later ook Wajong, WIJ, inburgering) aanvragen'. Als dit betekent dat mensen in de bijstand straks thuiszorg moeten gaan doen, dan kan dat volgens de SP alleen als die mensen ook zicht hebben op een baan, en straks volgens de cao van de thuiszorg betaald gaan worden. Hoe reëel is het om WWB'ers die helemaal geen thuiszorg willen doen, hiertoe te verplichten, en deze te verbinden aan cliënten ouder dan tachtig jaar? De fractie kan zich niet voorstellen dat er zo op een goede manier zorg kan worden verleend en is hier dan ook geen voorstander van.

De heer **Hagen** (Trots) denkt bij interruptie dat WWB'ers best gemotiveerd kunnen worden. Het is immers goed om iets voor andere mensen te doen, zeker als je van de samenleving een uitkering krijgt. Mevrouw **Özogul** stelt dat het zou kunnen in het kader van een re-integratietraject, met uitzicht op een baan met betaling volgens de geldende cao.

De heer **Hagen** vraagt of mensen bij gebrek aan uitzicht op een baan dan maar tot niks doen moeten worden veroordeeld.

Mevrouw **Özogul** zegt dat dit natuurlijk niet het geval is, mits er sprake is van vrijwilligerswerk, op vrijwillige basis. 'Zelfredzaamheid' en 'kanteling' zijn weliswaar mooie woorden, maar het gaat hier in principe om bezuinigingen.

Mevrouw **Breed** (D66) vraagt bij interruptie of de SP het er dan niet mee eens is dat dit niet alleen maar een platte bezuinigingsmaatregel is, maar ook een kans om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren.

Mevrouw **Özogul** is het daarmee eens, maar de SP vindt dat het desondanks toch een bezuinigingsmaatregel is. De fractie heeft daarbij niet het gevoel dat de bezuinigingen in dit stuk op de juiste manier worden aangepakt, zonder dat mensen tussen de wal en het schip vallen.

Mevrouw **Breed** wijst er bij interruptie op dat dit ook alleen nog maar een visie is.

De **voorzitter** voegt hier nog aan toe dat het een bespreekpunt betreft. Het stuk komt dus niet op de agenda van de raad.

De heer **Hagen** zegt dat zijn voorkeur uitgaat naar een systeem dat mensen laat zien hoe ze het zelf kunnen doen, daar waar tot nu toe een blijvende overheidsrol gebruikelijk was.

Mevrouw **Özogul** stelt dat zelfredzame mensen in principe geen professionals nodig hebben.

Afsluitend zegt zij dat de SP zich weliswaar in kleine delen van het stuk kan vinden (het tegengaan van overlappingsen, overbodige loketten, professionals die dubbel actief zijn), maar niet in het andere deel. De fractie is van mening dat veel mensen tussen de wal en het schip zullen vallen.

Mevrouw **Bultsma** (CDA) stelt dat het de uitdaging van innovatie is, om echt vernieuwend te gaan denken. De fractie wijst hierbij op maatschappelijke stages, generatiewoningen en organisaties als Buurtzorg. Ook het CDA vraagt zich af of aanbestedingen wel echt nodig zijn. Zou er niet meer kunnen met het idee van persoonsgebonden budgetten?

De heer **Hagen** (Trots) zegt bij interruptie dit een interessant idee te vinden, maar hij wijst ook op de vervelende ervaringen met fraude op dit gebied. Hoe kan dit worden voorkomen?

Mevrouw **Bultsma** vindt het te ver gaan om dit hier al verder uit te werken.

De heer **Vrugt** (Actiepartij) zegt dat de heer Hagen van wantrouwen uitgaat, terwijl het idee van 'zelfredzaamheid' juist heel sterk gebaseerd is op vertrouwen in de Haarlemmer zelf.

Mevrouw **Bultsma** zegt dat de vragen die het college stelt logisch klinken. Het CDA kan dan ook, in al hun breedheid en algemeenheid, moeilijk tegen de gedane voorstellen en suggesties zijn. Maar hoe gaat de uitwerking er in details uitzien? Over de wenselijkheid van een eigen bijdrage wil de fractie een open debat aangaan.

De heer **Rutten** (VVD) zegt bij interruptie dat daarbij het gelijkheidsbeginsel uit de grondwet niet moet worden verward met een gelijke behandeling van personen voor alle regelingen die er zijn.

Mevrouw **Bultsma** vraagt of voor de VVD een eigen bijdrage dus een reëel standpunt is.

De heer **Rutten** denkt dat dit in deze tijd van financiële schaarste inderdaad het overwegen waard is.

De heer **Vrugt** (Actiepartij) herhaalt bij interruptie dat er wel een bodem moet zijn. Andersom kan het ook niet zo zijn dat alleen mensen met voldoende eigen draagkracht aan voorzieningen kunnen komen.

Mevrouw **Özogul** zegt dat ook de SP voorstander is van een eigen bijdrage, maar wel nadrukkelijk in verhouding tot de draagkracht.

De heer **Rutten** verklaart dat voor de VVD 'niet leunen, maar steunen' een belangrijk uitgangspunt is. De fractie ziet dit in deze visievorming ook terug, hoewel het project zoals het er nu ligt zich wel erg richt op hele praktische zaken, met name op het organiseren van de huishoudelijke hulp. Er is natuurlijk meer. De prestatievelden werden al genoemd, maar de fractie wijst erop dat naast een schoon en leefbaar huis het ook nodig is om een geschikt huis te kunnen vinden. Ook het zich kunnen verplaatsen, het contact kunnen onderhouden en het verbinden met mensen horen erbij. Met betrekking tot het ontzien van kwetsbaren vraagt de fractie hoe kan worden voorkomen dat de zeef te groot wordt. Hof 2.0 kan niet los worden gezien van de welzijnsdiscussie. Hoe gaat de gemeente dit allemaal aansturen? Wat is de relatie van de gemeente met haar leveranciers? Worden dit soort dingen aanbesteed of niet? De vragen op pagina 6 worden door de VVD vrijwel allemaal met 'ja' beantwoord. Bij de eigen bijdrage voor wie dat kan betalen, moet worden voorkomen dat er een opeenhoping ontstaat, die onaanvaardbaar hoog wordt. Met de inzet van de Wmo-reserve ter overbrugging van de remweg stemt de fractie niet bij voorbaat in.

Reactie van de wethouder:

Wethouder **Van der Hoek** zal niet nu direct al ingaan op alles wat is gezegd. Alle aanvullingen, suggesties en kritische kanttekeningen worden meegenomen bij de nadere uitwerking. Het is de bedoeling dat de stad daarbij wordt betrokken. De wethouder zegt de door Trots gevraagde risicoanalyse bij de inzet van de Wmo-reserve toe. Hij is het met de PvdA eens dat de volgorde (systeeminnovatie versus noodzakelijke bezuinigingen) een beetje onhandig is. De wethouder zegt dat er ook nu al gebruik wordt gemaakt van de inbreng van Inholland, bijvoorbeeld bij Buuf. De indicering is volgens het college op dit moment optimaal. Hij wijst daarbij op het vrijwel ontbreken van klachten. Een goede centrale regievoering is een belangrijke inzet van het project. Of zaken als het mantelzorgcomplement behouden blijven, komt terug bij de nadere uitwerking. De wethouder licht toe dat '50% schoonmaakwerk' precies betekent wat er staat. Met betrekking tot het inzetten van bijvoorbeeld WWB'ers is het de bedoeling om hiervan de mogelijkheid te onderzoeken. Wat dit uiteindelijk oplevert en of dit ook haalbaar zal zijn, is weer onderdeel van de nadere uitwerking. Het lijkt de wethouder hoe dan ook een goed uitgangspunt om vrijwilligers niet te verplichten om vrijwilliger te worden. Hij erkent dat er natuurlijk deels sprake is van bezuinigingen: er moet worden gezocht naar efficiëntie in de overlap van alle potjes, maatregelen en mensen die voor de doelgroep worden ingezet. Het evalueren van Buuf staat voor deze zomer gepland. Dat mensen tussen de wal en het schip zullen vallen ziet het college zo snel nog niet gebeuren: er zal goed worden gekeken naar wat mensen wel en wat mensen niet kunnen. Ook gaat het natuurlijk niet alleen maar om mensen van tachtig jaar en ouder. Maatschappelijke stages en iets als Buurtzorg zullen zeker worden betrokken. De vraag of aanbestedingen wel of niet nodig zijn, komt ongetwijfeld nog terug.

Mevrouw **Koper** (PvdA) vraagt of de wethouder nog in zou willen gaan op het inzetten van de Wmo-reserve. De fractie zag hierbij graag een koppeling met eventuele andere projecten.

Wethouder **Van der Hoek** denkt dat dit ook zo bij de kadernota terug zal komen. Afsluitend zegt hij dat de opzet voor het vervolg is, dat hetgeen al direct kan worden gedaan wordt beschreven, en ook direct wordt gedaan. Daar waar ook de stad in moet worden betrokken, zal dit gebeuren in de specifieke uitwerking na de kadernota.

De heer **Hagen** (Trots) waarschuwt dat door het snel inzetten van ‘quick wins’ het risico bestaat dat de samenhang verloren gaat. ‘Quick wins’ moeten worden getoetst aan de visie van het grote geheel. Wethouder **Van der Hoek** verklaart dat dit zeker zal gebeuren. De wethouder zegt toe dat hij het debat zal samenvatten in een brief, met daarin de ingebrachte punten zoals het college die heeft verstaan.

Mevrouw **Özogul** (SP) zegt in tweede termijn dat ook de wethouder eerder heeft aangegeven dat huishoudelijke hulp meer is dan alleen maar schoonmaakwerk. In het licht van de eerdere verdeling in drie categorieën, van 60%, 30% en 10%, gaat de SP ervan uit dat in het stuk wordt bedoeld dat van die eerste 60% de helft slechts eenvoudig schoonmaakwerk is. De fractie snapt dit niet.

Wethouder **Van der Hoek** denkt dat de SP de huidige systematiek hier onterecht koppelt aan de innovatie. De twee moeten uit elkaar worden gehouden.

Mevrouw **Özogul** stelt dat hoe dan ook de inschatting van 50% van alle huishoudelijke hulp als niet meer dan eenvoudig schoonmaakwerk, niet kan.

Mevrouw **Bultsma** (CDA) zegt dat het niet zo kan zijn dat de Wmo-reserve gebruikt wordt om ambtelijke onderzoeken naar innovatietrajecten te financieren.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat dit gedeeltelijk toch nodig zal zijn.

Wethouder **Van der Hoek** verklaart afsluitend dat de commissie natuurlijk bij de verdere uitwerking steeds zal worden betrokken. Hij geeft toe dat de planning daarbij iets aan de krappe kant is. Het college streeft ernaar om tijdens de vergadering van 3 maart de nader uitgewerkte voorstellen op de korte termijn aan de commissie voor te leggen.

De heer **Hagen** (Trots) zegt bij interruptie dat er dan, gezien de opmerking van daarnet, ook al iets van een koepel concreter moet zijn.

Wethouder **Van der Hoek** is het hiermee eens. Hier zal hard aan worden gewerkt.

6. Planning discussies commissie Samenleving richting kadernota

De **voorzitter** vraagt of de commissie met deskundigen, betrokkenen en belanghebbenden van gedachten zou willen wisselen, nog voordat er een concept klaarligt. Of pas daarna?

De **commissie** besluit dat dit moet gebeuren nadat er een concept klaarligt.

De heer **Rutten** (VVD) zegt dat het hier om iets anders gaat dan de vraag welke maatschappelijke partners bij de nadere uitwerking van Hof 2.0 betrokken gaan worden. Hij wil dit graag op een ander moment nog nader bespreken.

De heer **Hagen** (Trots) zag graag dat ook de co-creatie met maatschappelijke partners bij de nadere uitwerking op een 2.0-manier wordt aangepakt.

De **voorzitter** vraagt het college om binnenkort de commissie een toelichting te geven over hoe de burgerparticipatie hierbij zal worden ingericht.

Mevrouw **Koper** (PvdA) denkt dat de commissie hier ook zelf vorm aan zou kunnen geven.

De **voorzitter** zegt dat deze kwestie op 3 maart nogmaals aan de commissie zal worden voorgelegd en sluit dit agendapunt.

8. Stand van zaken Spaarnezicht

De **voorzitter** verklaart dat er hierover nog een nota komt. Zij stelt voor om, gezien de tijd, bespreking van dit punt uit te stellen tot die nota er daadwerkelijk ligt. Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt wanneer dat het geval zal zijn.

Wethouder **Van der Hoek** verklaart dat de commissie de collegenota zo snel mogelijk zal krijgen, inclusief het onderzoek dat daaraan vast hangt.

De **commissie** gaat akkoord met uitstel van de behandeling.

Mevrouw **Breed** (D66) zegt dat behandeling van agendapunt 9 (Verzamelbesluit subsidieverlening 2011 projecten en activiteiten Inburgering) niet nodig is, maar met een korte mededeling bij punt 11 van deze vergadering kan worden afgedaan.

3. Conceptverslagen van de commissie Samenleving d.d. 6 januari en 13 januari 2011

6 januari 2011

Mevrouw **Koper** (PvdA) verklaart dat haar bijdrage op pagina 5 niet helemaal correct is weergegeven. Zij stelt een tekstwijziging voor, die zij per e-mail aan de commissie en griffie zal doen toekomen.

Met deze wijziging wordt het verslag vastgesteld.

13 januari 2011

De heer **Vrugt** (Actiepartij) heeft een aantal opmerkingen en vragen naar aanleiding van het verslag. (*pag. 3*) Het college zou op korte termijn terugkomen op de kwestie Haarlem-Kennemerland. Is er hierover al meer duidelijkheid?

Wethouder **Van der Hoek** kijkt op dit moment naar mogelijke andere oplossingen. Hij spreekt hierover binnenkort met Alliance.

(*pag. 9*) De heer Vrugt herinnert de wethouder aan zijn toezegging dat hij nog op de meer technische vraag over de kostenplaatsen zou terugkomen.

(*pag. 10*) De heer Vrugt herhaalt zijn vraag om een overzicht van de activiteiten van Youth for Christ. Wethouder **Van der Hoek** zegt dat de manier waarop Youth for Christ informatie aanlevert over wat zij doen, samenhangt met de hoogte van subsidie. Die is lager dan bij de grotere welzijnsinstelling. Maar de wethouder erkent dat de commissie de gevraagde informatie moet kunnen krijgen.

(*pag. 13*) De heer Vrugt herinnert aan de drie geplande punten voor de agenda van 27 januari. Deze zijn nog niet aan de orde gekomen.

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

10. Rondvraag

De **voorzitter** verzoekt de commissieleden om eventuele rondvragen schriftelijk te stellen.

11. Agenda komende commissievergadering(en)

De **secretaris** deelt mee dat er tijdens de raadsmarkt van volgende week een presentatie plaats zal vinden over de overdracht van de clubaccommodaties. Op 17 februari vindt er, in alle commissies, een discussie plaats over de aangekondigde bezuinigingen bij de instellingen. Verder komt er een discussie over het onderwijs, waarbij ook het meerjarenplan voortijdige schoolverlaters wordt behandeld.

Mevrouw **Koper** (PvdA) wijst erop dat de overdracht van de clubaccommodaties oorspronkelijk geagendeerd stond in de commissie. Verschillende mensen wilden hierbij inspreken.

De **voorzitter** zegt toe dat er tijdens de raadsmarkt kan worden ingesproken.

Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt om agendering van de brief van wethouder Van der Hoek van 7 januari 2011 over de unilocatie. Het was de bedoeling om de derde voortgangsreportage van de unilocatie te agenderen, zodat hierover gepraat zou kunnen worden. De fractie heeft begrepen dat dit gebeurt

wanneer de schriftelijke vragen zijn beantwoord, maar de SP wil hiervoor nu alvast een datum prikken.

De **commissie** steunt dit verzoek tot zo spoedige mogelijke agendering, waarbij alle het onderwerp betreffende stukken gezamenlijk aan de orde zullen komen, nog voordat de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek beschikbaar zijn.

In het kader van de rondvraag zegt mevrouw **Breed** (D66) dat agendapunt 9 (Verzamelbesluit subsidieverlening 2011 projecten en activiteiten Inburgering) verder niet besproken hoeft te worden. Zij komt hier nog schriftelijk op terug. Zij kondigt aan dat zij haar rondvraag per e-mail zal stellen. De heer **Snoek** merkt hierbij nog op dat dit wat het CDA betreft ook niet allemaal uit de Wmo-reserve hoeft te komen.

De heer **Aynan** (PvdA) vraagt om agendering van de brief van wethouder Nieuwenburg van 6 januari 2011 inzake corporaties en buurtbeheer. Hij merkt op dat hij hierover kort zal zijn.

De **commissie** gaat hiermee akkoord.

12. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.25 uur.